

Belastingplan 2020

Eenvoudiger, transparanter, efficiënter en eerlijker belastingsysteem

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Belastingplan 2020 versie 1	3
3. Belastingplan 2020 versie 2	5
4. Belastingplan 2020 versie 3	6
5. Belastingplan 2020 versie 4	8
6. Belastingplan 2020 versie 5	9
7. Belastingen voor ondernemers	10
8. Basisinkomen	12
9. Transactie belasting	16
10. Belastingen 1970 – 2021 en belastingplan 2020	20
11. Samenvatting en aanbevelingen	21

1. Inleiding

De laatste tijd komen steeds meer berichten van maatschappelijke organisaties en politieke partijen in de media waarin dringend wordt verzocht om het huidige veel te ingewikkelde belastingen, toeslagen en sociale zekerheid systeem te vereenvoudigen. Te veel mensen komen door het huidige systeem in de problemen. Ook brengt het huidige systeem te veel werk voor de belastingdienst en de overige uitvoerende organisaties met zich mee.

Als we naar het huidige belastingen, toeslagen en socialezekerheid systeem kijken lijkt het op het eerste gezicht niet mogelijk om dit sterk te kunnen vereenvoudigen. Zonder dat dit gepaard gaat met te grote inkomenseffecten voor grote groepen mensen. Uit nadere analyse blijkt dat dit wel mogelijk is.

In dit document worden vijf voorstellen beschreven waarmee het mogelijk is om het huidige veel te ingewikkelde belastingen, toeslagen en sociale zekerheid systeem fors eenvoudiger, transparanter, efficiënter en eerlijker te maken. Zonder dat dit gepaard gaat met te grote inkomenseffecten voor grote groepen mensen. De definitie van een eerlijker systeem wat in dit document wordt gebruikt is dat het systeem meer in lijn met artikel 1 van onze grondwet is. Dit betekent dat mensen meer gelijk worden behandeld en minder uitzonderingen worden gemaakt. Bij alle vijf de voorstellen blijven de bruto en netto inkomenseffecten voor alle inkomensgroepen in een redelijke bandbreedte. En zijn de effecten voor de ontvangsten en uitgaven van de overheid zoveel mogelijk saldo neutraal.

Het eerste voorstel voor een nieuw belasting, toeslagen en sociale zekerheid systeem wat hier wordt beschreven is het meest in lijn met hoe het nu is. Elk volgend voorstel wijkt een klein stukje meer af van wat er nu is. Het vijfde voorstel wijkt het meest af van wat we nu hebben. Bij het vijfde voorstel wordt het belastingen, toeslagen en socialezekerheid systeem het meest vergaand vereenvoudigd. Hierbij wordt de BTW en bijna alle belastingen en sociale premies op arbeid afgeschaft en vervangen door één nieuwe vorm van belasting (transactiebelasting).

In hoofdstuk 8 wordt een voorstel gedaan om het huidige sociale zekerheid systeem om te vormen naar een vorm van een basisinkomen systeem waar in de samenleving en de politiek vermoedelijk voldoende draagvlak voor is om het in te voeren.

In dit document wordt naast werknemers, uitkeringsgerechtigden en gepensioneerden ook de effecten voor ondernemers bekeken. In hoofdstuk 10 worden de vijf voorstellen die in dit document worden gedaan op hoofdlijnen vergeleken met de situatie zoals dit in 1970 en 2021 was/is.

Bij dit document hoort een Excel bestand waarin de gemaakte berekeningen meer in detail en per inkomensgroep afzonderlijk zijn te zien. Dit bestand geeft de gebruiker ook de mogelijkheid om de effecten van verschillende zelf te kiezen (sub) scenario's te bekijken.

Het doel van het hier nu voorliggende document is het bevorderen van de discussie om het belastingen, toeslagen en socialezekerheid systeem in Nederland fors te vereenvoudigen. In 1994 heeft de auteur van het hier nu voorliggende plan, belasting en banenplan 'Gelijk oversteken' geschreven. Met invoeren van de wet Pemba in 1998 is een groot deel van dit plan werkelijkheid geworden. Het zou mooi zijn als ook het nieuwe belastingplan 2020 een grootdeel in praktijk wordt ingevoerd.

2. Belastingplan 2020 versie 1

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen het voorstel wat bij belastingplan 2020 versie 1 wordt gedaan beschreven. In de tabel hieronder is de essentie van wat er bij het invoeren van dit nieuwe plan voor iemand met een modaal inkomen gebeurd weergegeven. In het bij dit document behorende Excel bestand zijn de inkomenseffecten voor een groot aantal inkomensgroepen in detail te zien.

Essentie belastingplan 2020 versie 1	Huidig	Nieuw
Totaal loonkosten	48.000	47.500
Pensioenpremie wg	17% 4.000	
Diverse sociale premies wg	18% 6.500	
Eén nieuwe loonheffing wg		27% 10.000
Contractloon incl. vakantietoeslag	37.500	37.500
Pensioenpremie wn	6% 1.400	23% 5.400
Eerste belastingschijf(1)	37% 13.500	37% 5.200
Tweede belastingschijf(2)	50%	50%
Heffingskorting	-1.800	
Arbeidskorting	-3.700	
Nominale basis ziektekosten premie(3)	1.400	
Nominaal netto beschikbaar inkomen	26.700	26.900

1) Nieuwe eerste schijf is over inkomen boven € 18.000 per jaar.
2) Nieuwe tweede schijf is over inkomen boven € 68.500 per jaar.
3) Wordt samen met zorgtoeslag vervangen door Nationale Zorgfonds.

Het eerste belangrijke punt wat bij invoeren van belastingplan 2020 versie 1 gebeurd is dat de bijdrage van werkgevers voor de te betalen pensioenpremie wordt afgeschaft. En de te betalen pensioenpremie volledig voor rekening van de werknemers wordt gebracht.

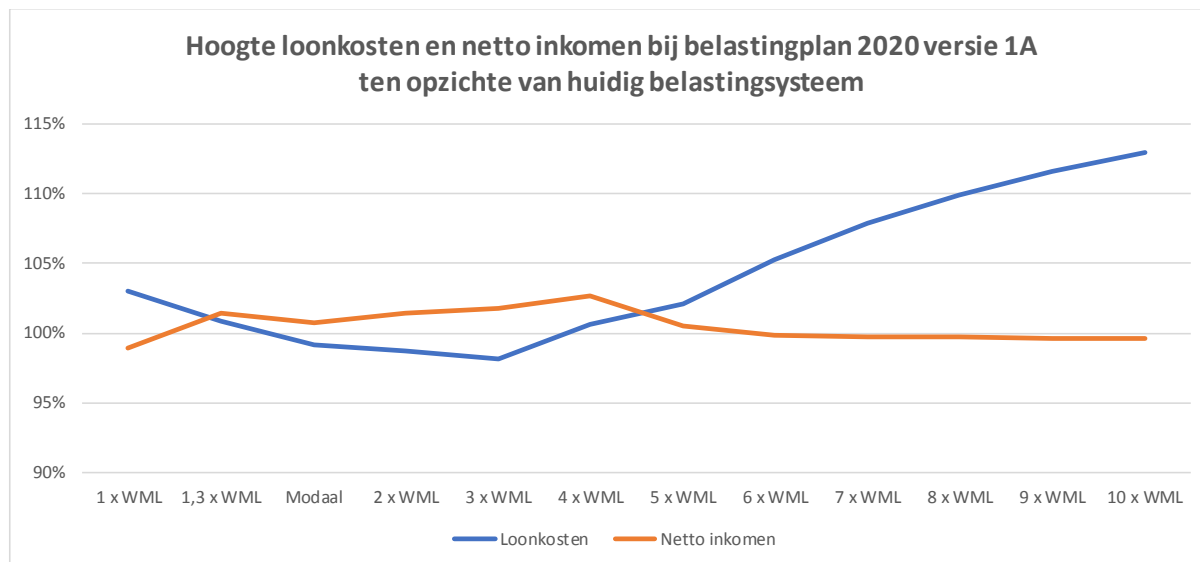
Het tweede belangrijke punt wat bij invoeren van belastingplan 2020 versie 1 gebeurd is dat de diverse sociale premies die werkgevers nu bovenop het loon van de werknemers betalen worden vervangen door één nieuwe loonheffing voor werkgevers. In het voorbeeld wat in de tabel hierboven en in figuur belastingplan 2020 versie 1A hieronder is weergegeven, wordt ervanuit gegaan dat er geen maximum loon voor toepassen van deze nieuwe loonheffing voor werkgevers is. Als gevolg hiervan dalen de loonkosten voor mensen met een modaal inkomen met 1% en nemen de loonkosten voor mensen met een inkomen van meer dan vijf keer het wettelijk minimumloon (WML) geleidelijk aan toe. Hiermee wordt de forse eenzijdige lastendrukverlichting die sinds 1982 aan de rijkste 1% van de bevolking is gegeven voor een deel teruggedraaid. Volgens rekenmodel Mimic waar het Centraal Planbureau (CPB) mee rekent heeft dit scenario het meest gunstige effect op de economie en werkgelegenheid. Bij de alternatieve variant die voor dit plan is doorgerekend wordt voor de nieuw loonheffing voor werkgevers gebruik gemaakt van een maximumloon van € 110.100 per jaar. Dit bedrag is gelijk aan het huidige maximumloon voor pensioenen. Bij toepassen van dit scenario dalen de loonkosten voor iemand met een modaal inkomen iets minder en nemen de loonkosten voor mensen met een inkomen boven de vijf keer het minimumloon maar met ongeveer 1% toe. Zie hiervoor figuur belastingplan 2020 versie 1B. Als gevolg hiervan wordt bij dit scenario de lastendrukverlichting die sinds 1982 eenzijdig aan de rijkste 1% van de bevolking is gegeven niet meer voor een deel teruggedraaid.

Het derde belangrijke punt wat bij invoeren van belastingplan 2020 versie 1 gebeurd is dat de heffingskortingen en arbeidskortingen worden afgeschaft. Deze kortingen worden vervangen door een nieuwe belastingvrije schijf van € 18.000 per persoon per jaar. Over dit deel van het inkomen hoeven mensen voortaan geen belasting meer te betalen. Voor inkomensafhankelijke partners kan indien gewenst van een ander bedrag voor de belastingvrije som worden uitgegaan.

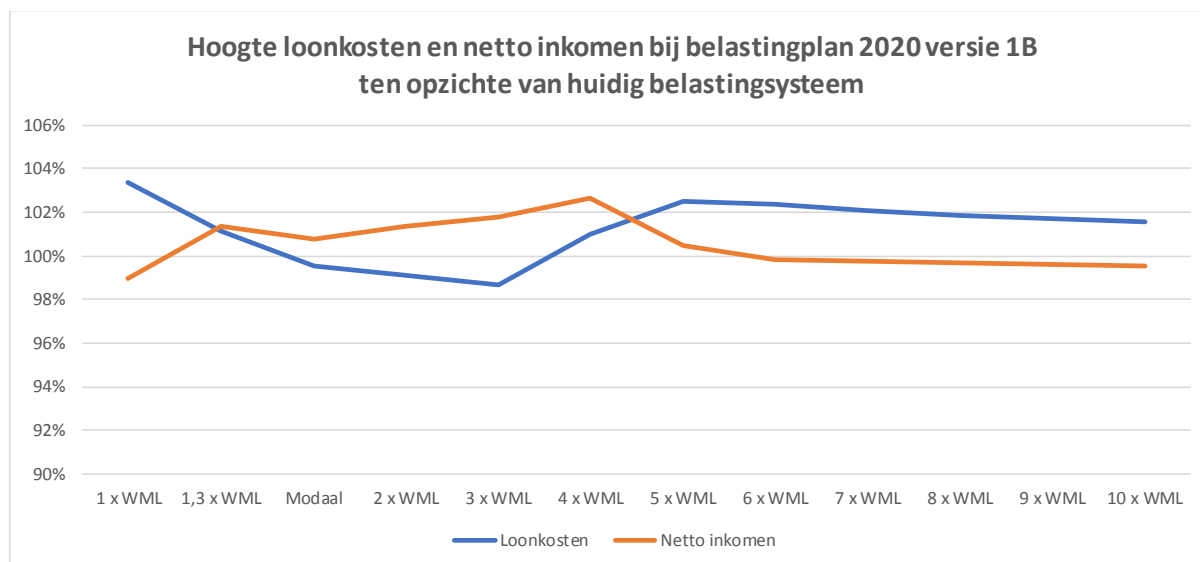
Het vierde belangrijke punt wat bij invoeren van belastingplan 2020 versie 1 gebeurd is dat de nominale premie voor de ziektekostenverzekering en de zorgtoeslag worden afgeschaft. In plaats hiervan wordt de nominale basis zorgpremie voortaan uit een Nationaal Zorgfonds betaald. De kosten van dit fonds worden bij het nieuwe belastingsysteem uit de publieke middelen betaald.

Het plan om de nominale premie voor de ziektekostenverzekering en de zorgtoeslag af te schaffen en te vervangen door een Nationaal Zorgfonds systeem waarvan de kosten uit de publieke middelen worden betaald is in lijn met het voorstel van de SP, PvdD, 50Plus, FNV en diverse andere organisaties¹.

Bij invoeren van het nieuw belastingsysteem moet aanvullend nog een keuze worden gemaakt hoe met het eigen risico en vrijwillige aanvullende verzekering om moet worden gegaan. Sommige partijen zijn van mening dat dit ook afgeschaft moet worden. Andere partijen zijn van mening dat dit juist moet blijven. Voor beide standpunten valt wat voor te zeggen. Voor de leesbaarheid van dit document worden hier alleen de hoofdlijnen van het nieuwe belastingsysteem besproken en in verhouding tot het totale plaatje niet op deze nader detail invullingen ingegaan.

Maximum pensioenloon =	110.100
Maximum loon nieuwe loonheffing voor werkgevers =	N.v.t.

Maximum pensioenloon =	110.100
Maximum loon nieuwe loonheffing voor werkgevers =	110.100

Het idee om de huurtoeslag, hypotheekrenteaftrek en overige aftrekposten af te schaffen, om hiermee het belastingsysteem eenvoudiger, transparanter, efficiënter en eerlijker te maken wordt in hoofdstuk 7 tot en met 10 nader besproken.

¹ <https://www.nationaalzorgfonds.nl/>

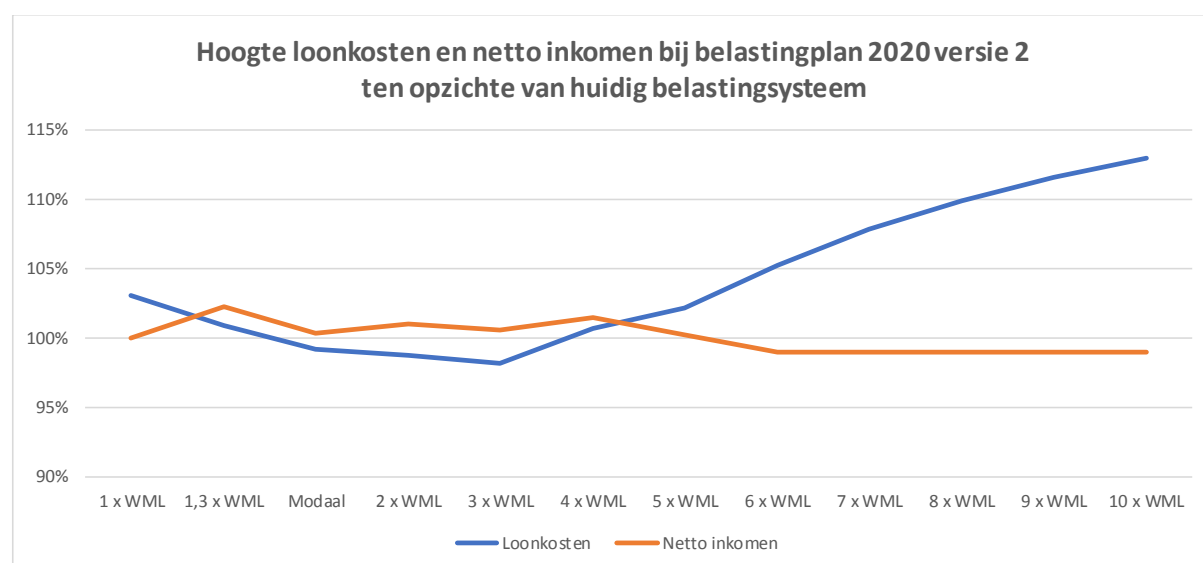
3. Belastingplan 2020 versie 2

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen het voorstel wat bij belastingplan 2020 versie 2 wordt gedaan beschreven. In de tabel hieronder is de essentie van wat er bij het invoeren van dit nieuwe plan voor iemand met een modaal inkomen gebeurd weergegeven. In het bij dit document behorende Excel bestand zijn de inkomenseffecten voor een groot aantal inkomensgroepen in detail te zien.

Essentie belastingplan 2020 versie 2	Huidig	Nieuw
Totaal loonkosten	48.000	47.500
Pensioenpremie wg	17% 4.000	
Diverse sociale premies wg	18% 6.500	
Eén nieuwe loonheffing wg		27% 10.000
Contractloon incl. vakantietoeslag	37.500	37.500
Pensioenpremie wn(1)	6% 1.400	23% 5.400
Eerste belastingschijf(2)	37% 13.500	30% 5.300
Tweede belastingschijf(3)	50%	50%
Heffingskorting	-1.800	
Arbeidskorting	-3.700	
Nominale basis ziektekosten premie(4)	1.400	
Nominaal netto beschikbaar inkomen	26.700	26.800

1) Pensioenpremie is in nieuwe situatie niet meer van belasting aftrekbaar.
 2) Nieuwe eerste schijf is over inkomen boven € 20.000 per jaar.
 3) Nieuwe tweede schijf is over inkomen boven € 100.000 per jaar.
 4) Wordt samen met zorgtoeslag vervangen door Nationale Zorgfonds.

Bij belastingplan 2020 versie 2 wordt grotendeels hetzelfde gedaan als bij versie 1. Het belangrijkste verschil tussen versie 1 en 2 is dat bij versie 2 de premies voor pensioenen niet meer voor de belasting aftrekbaar zijn. Als gevolg hiervan kan het tarief van de eerste belastingschijf worden verlaagd van 37% naar 30%. Ook kan de belastingvrije som worden verhoogd van € 18.000 naar € 20.000 per jaar. En de hoogte van het bedrag waarboven het tarief van de tweede belastingschijf van toepassing is worden verhoogd van € 68.500 naar € 100.000 per jaar. De bruto en netto inkomenseffecten zijn hierdoor bij versie 2 bijna gelijk aan die bij versie 1. Bij invoeren belastingplan 2020 versie 2 moet de politiek ook een keuze maken hoe het pensioensysteem eruit moet komen te zien en hoe met belasting op pensioenuitkeringen omgegaan moet worden (zie ook opmerking hierover in hoofdstuk 4).

Maximum pensioenloon = 110.100
 Maximum loon nieuwe loonheffing voor werkgevers = N.v.t.

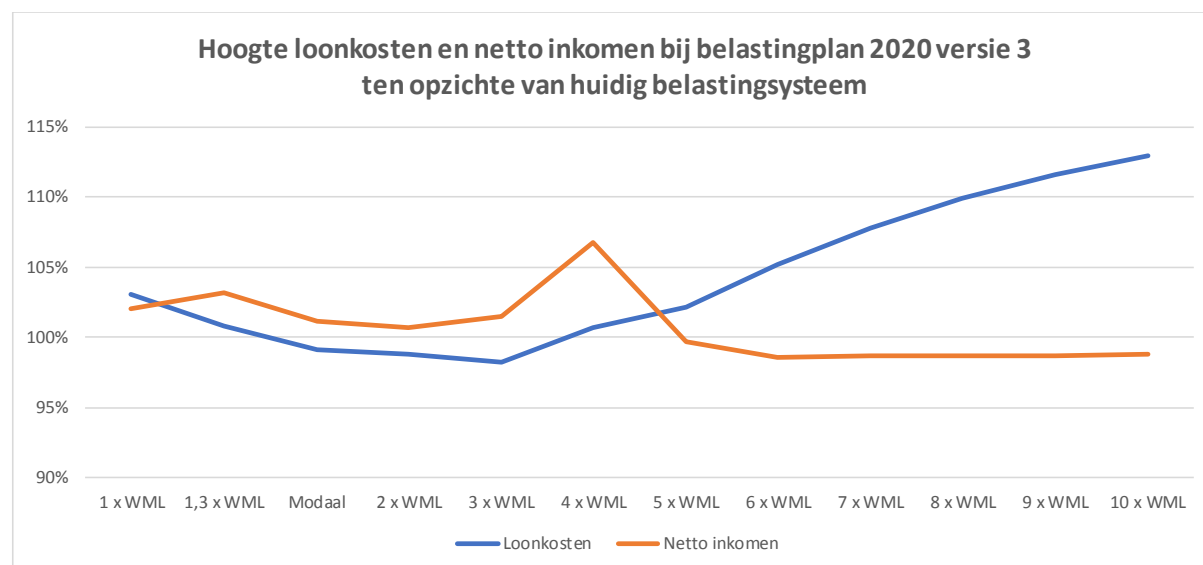
4. Belastingplan 2020 versie 3

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen het voorstel wat bij belastingplan 2020 versie 3 wordt gedaan beschreven. In de tabel hieronder is de essentie van wat er bij het invoeren van dit nieuwe plan voor iemand met een modaal inkomen gebeurd weergegeven. In het bij dit document behorende Excel bestand zijn de inkomenseffecten voor een groot aantal inkomensgroepen in detail te zien.

Essentie belastingplan 2020 versie 3	Huidig	Nieuw
Totaal loonkosten	48.000	47.500
Pensioenpremie wg	17% 4.000	
Diverse sociale premies wg	18% 6.500	
Eén nieuwe loonheffing wg		27% 10.000
Contractloon incl. vakantietoeslag	37.500	37.500
Pensioenpremie wn(1)	6% 1.400	23% 5.400
Aanvullende inkomensregeling wn(2)		12% 1.900
Eerste belastingschijf(3)	37% 13.500	20% 3.200
Tweede belastingschijf(4)	50%	50%
Heffingskorting	-1.800	
Arbeidskorting	-3.700	
Nominale basis ziektekosten premie(5)	1.400	
Nominaal netto beschikbaar inkomen	26.700	27.000

1) Pensioenpremie is in nieuwe situatie niet meer van belasting aftrekbaar.
 2) Op publieke basisverzekering voor ZW, WW en WAO, is niet aftrekbaar.
 3) Nieuwe eerste schijf is over inkomen boven € 21.400 per jaar.
 4) Nieuwe tweede schijf is over inkomen boven € 85.600 per jaar.
 5) Wordt samen met zorgtoeslag vervangen door Nationale Zorgfonds.

Bij belastingplan 2020 versie 3 wordt grotendeels hetzelfde gedaan als bij versie 2. Het belangrijkste verschil tussen versie 2 en 3 is dat bij versie 3 de sociale zekerheid wordt gesplitst in een publieke basisverzekering (een vorm van basisinkomen) die voor iedereen van toepassing is. En een niet voor de belasting aftrekbare aanvullende inkomensregeling. Dit idee is een variant op het voorstel om een ministelsel in te voeren wat een paar keer in een verkiezingsprogramma van de VVD heeft gestaan.

Maximum pensioenloon =	110.100
Maximum loon nieuwe loonheffing voor werkgevers =	N.v.t.
Maximum loon aanvullende inkomensregeling werkenden =	57.200

Door de hiervoor genoemde splitsing van de sociale zekerheid is het mogelijk om het tarief van de eerste belastingschijf te verlagen van 30% naar 20%. En de belastingvrije som te verhogen naar € 21.400 per jaar. De hoogte van de belastingvrije som wordt hierbij gelijkgeschakeld aan de hoogte van het wettelijk minimumloon per jaar. Daarnaast kan ten opzichte van versie 1 ook het bedrag waarboven het tarief van de tweede belastingschijf van toepassing is worden verhoogd van € 68.500 naar € 85.600 per jaar. Dit nieuwe bedrag komt overeen met vier keer het wettelijk minimumloon per jaar. Dit bedrag is gelijk aan de hoogte van het maximumsalaris in de meeste CAO. Door deze verhoging betaald alleen de rijkste 3% van de bevolking over het gedeelte van het inkomen wat men meer dan het maximumsalaris in de meeste CAO per jaar betaald krijgt het hogere belastingtarief van 50%.

De stijging van het netto-inkomen voor mensen met een inkomen ter hoogte van ongeveer vier keer het minimumloon per jaar, wat in bovenstaande figuur wordt weergegeven is het gevolg van het feit dat het maximum premieloon voor werknemersverzekeringen nu € 57.200 per jaar is. Door dit te verhogen naar € 85.600 per jaar (de nieuwe grens voor de tweede belastingschijf) komt de hierboven getoonde stijging van het netto-inkomen voor deze groep mensen te vervallen.

Bij invoeren van belastingplan 2020 versie 3 moet door de politiek ook een keuze worden gemaakt hoe het pensioensysteem en de nieuwe aanvullende inkomensregeling bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid eruit moet komen te zien. Sommige partijen willen alles zoveel mogelijk houden zoals het nu is en zijn van mening dat werknemers net als nu premies aan een grote anonieme pot moeten blijven betalen. En dat mensen er maar op moeten blijven vertrouwen dat als zij aan de beurt zijn om aanspraak te maken op regelingen waar ze jarenlang voor hebben betaald. Dat er dan nog voldoende geld in de anonieme pot zit om ook aan hen de beloofde uitkeringen uit te kunnen betalen. En dat politici en overige beleidsmarkers die hierbij betrokken zijn niet op nieuw grote fouten maken of voor de zoveelste keer de spelregels veranderen, zoals dit vanaf 1982 tot en met heden is gebeurd. Een aantal partijen (waaronder de vakbonden) vinden dat ook zelfstandigen premies voor deze aanvullende inkomensregelingen moeten betalen. Andere partijen zijn van mening dat mensen helemaal zelf moeten kunnen bepalen wat ze hiervoor willen doen. Weer andere partijen zijn van mening dat pensioenfondsen helemaal afgeschaft moeten worden. En zowel werknemers als zelfstandigen (als een variant op een regeling wat in Singapore en bij coöperatie Mondragon in Spanje² al een lange tijd bestaat) verplicht een deel van hun inkomen op een transparante individuele levensloopspaarrekening bij een juiste coöperatieve of publieke vorm van een Volksbank/ pensioenfonds moeten sparen. En dat op de tegoeden die op deze levensloopspaarrekening worden aangehouden wettelijk verplicht een flexibele rekenrente betaald moet worden wat zo goed mogelijk aansluit op de gemiddelde loon/prijsstijging per jaar. En dat deze verplichte deelname aan spaarregeling zowel voor de pensioenen als voor de overige aanvullende inkomensregelingen geldt. Dit spaarregeling systeem heeft de volgende doelen:

- Bevorderen transparantie van het financiële systeem
- Besparen op hoge (verborgen) overbodige kosten bij het huidige systeem
- Beschermen van de spaarders tegen de hiervoor genoemde problemen met het huidige systeem
- Zorgen dat er genoeg spaargeld is om woningen etc. goedkoop te kunnen financieren

Naast de keuze hoe het pensioensysteem en de nieuwe aanvullende inkomensregeling eruit moet komen te zien. Moet er ook een keuze worden gemaakt hoe hier fiscaal mee om moet worden gegaan. Bij het huidige belastingsysteem wordt gebruik gemaakt van een zogenaamde 'omkeringsregeling'. Deze regeling houdt in dat premies voor pensioenen en overige aanvullende inkomensverzekeringen van de belasting afgetrokken kunnen worden. En dat over ontvangen van pensioenen en overige aanvullende inkomensverzekeringen belasting betaald moet worden. Bij gebruik van het huidige pensioen en aanvullende inkomensverzekering systeem valt hier wat voor te zeggen. Bij gebruik van een regeling dat mensen verplicht zijn om een deel van hun inkomen op een speciale levensloopspaarrekening te sparen is het gebruik van de 'omkeringsregeling' minder logisch. Bij gebruik van dit systeem licht het meer voor de hand om de aftrekbaarheid van premies voor pensioenen en overige aanvullende inkomensregelingen af te schaffen en over opname van je eigen levensloopspaarrekening geen belasting meer te hoeven betalen.

Bij belastingplan 2020 kan in principe elk van de hiervoor genoemde systemen voor het sparen van aanvullend inkomen bij pensioen etc. worden toegepast. Hierbij is het ook mogelijk om te kiezen of er wel of geen belasting over opname van je eigen spaargeld te hoeven betalen. Het ene systeem is meer resp. minder eenvoudig, transparant, efficiënt en eerlijk dan het ander. Of er genoeg geld is om een bepaalde keuze te kunnen doen zal op totaal niveau van de stelselwijziging moeten worden bezien.

---

² <https://www.youtube.com/watch?v=8ZoI0C1mPek&t=12s>

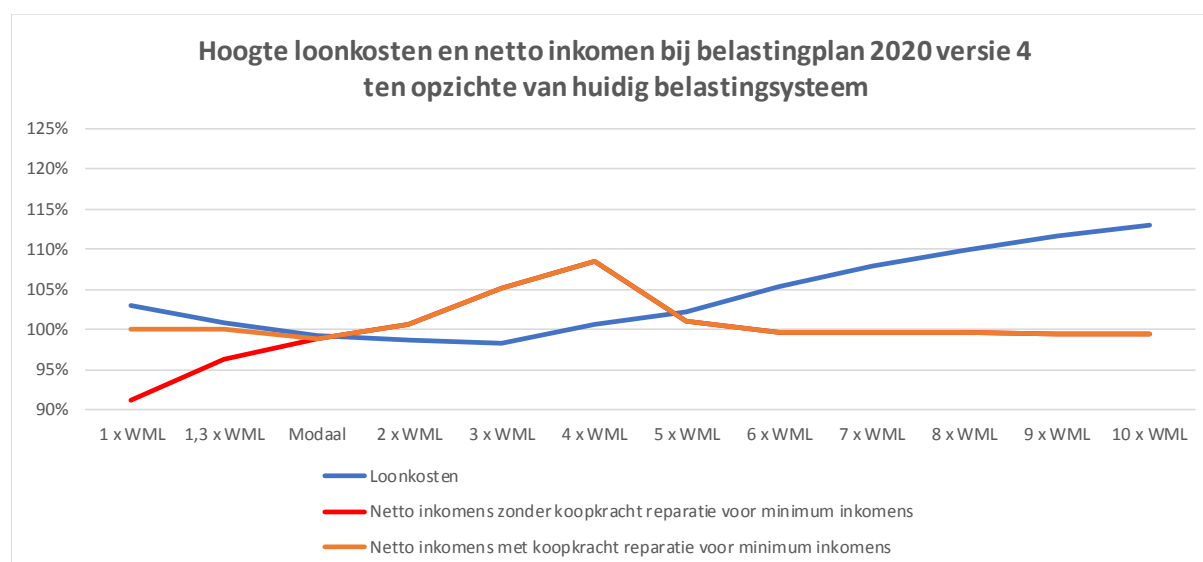
5. Belastingplan 2020 versie 4

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen het voorstel wat bij belastingplan 2020 versie 4 wordt gedaan beschreven. In de tabel hieronder is de essentie van wat er bij het invoeren van dit nieuwe plan voor iemand met een modaal inkomen gebeurd weergegeven. In het bij dit document behorende Excel bestand zijn de inkomenseffecten voor een groot aantal inkomensgroepen in detail te zien.

Essentie belastingplan 2020 versie 4	Huidig	Nieuw
Totaal loonkosten	48.000	47.500
Pensioenpremie wg	17% 4.000	
Diverse sociale premies wg	18% 6.500	
Eén nieuwe loonheffing wg		27% 10.000
Contractloon incl. vakantietoeslag	37.500	37.500
Pensioenpremie wn(1)	6% 1.400	23% 5.400
Aanvullende inkomensregeling wn(2)		12% 1.900
Eerste belastingschijf(3)	37% 13.500	10% 3.800
Tweede belastingschijf(4)	50%	50%
Heffingskorting	-1.800	
Arbeidskorting	-3.700	
Nominale basis ziektekosten premie(5)	1.400	
Nominaal netto beschikbaar inkomen	26.700	26.400

- 1) Pensioenpremie is in nieuwe situatie niet meer van belasting aftrekbaar.
- 2) Op publieke basisverzekering voor ZW, WW en WAO, is niet aftrekbaar.
- 3) Nieuwe eerste schijf voor alle inkomsten tot € 85.600 per jaar.
- 4) Nieuwe tweede schijf is over inkomen boven € 85.600 per jaar.
- 5) Wordt samen met zorgtoeslag vervangen door Nationale Zorgfonds.

Bij belastingplan 2020 versie 4 wordt grotendeels hetzelfde gedaan als bij versie 3. Het belangrijkste verschil tussen versie 3 en 4 is dat bij versie 4 de belastingvrije som wordt afgeschaft. Als gevolg hiervan kan het tarief van de eerste belastingschijf van 20% naar 10% worden verlaagd.

Maximum pensioenloon =	110.100
Maximum loon nieuwe loonheffing voor werkgevers =	N.v.t.
Maximum loon aanvullende inkomensregeling werkenden =	85.600
Hoogte AOW franchise =	14.200

In de figuur hierboven is van links naar rechts ten eerste te zien dat door invoeren van belastingplan 2020 versie 4 mensen met een minimuminkomen 9% in koopkracht op achteruit gaan (zie rode lijn). Dit treft de groep mensen waarvan sinds 1982 het inkomen 30% minder sterk is gestegen dan bij de rest van de mensen. Daling van de koopkracht van mensen met een minimuminkomen is niet wenselijk. Dit probleem kan politiek gezien vermoedelijk het meest eenvoudig worden opgelost door de AOW-franchise te verhogen van € 14.200 naar € 21.400 (verhogen van 66% naar 100% van het minimumloon) per jaar. Bij invoeren van het (voorwaardelijk) basisinkomen systeem (zie hoofdstuk 8) wordt de hoogte van de AOW voor een alleenstaande € 16.000 per jaar (dit is 75% van het minimumloon). En is het vreemd om over een deel van het minimumloon nog pensioenpremie te moeten blijven betalen. Politiek gezien vermoedelijk iets minder eenvoudig te realiseren oplossing voor dit probleem is de minimum inkomens eenmalig met 10% te verhogen (voorstel van de SP). Alternatief is alleen voor mensen met een minimuminkomen een nieuwe specifieke vorm van heffingskorting toe te passen. Dit laatste punt staat haaks op wat met invoeren van belastingplan 2020 wordt beoogd om te doen.

In het midden van de hierboven staande figuur is te zien dat door invoeren van belastingplan 2020 versie 4 het netto-inkomen voor mensen met een inkomen van twee tot vijf keer het minimumloon per jaar er (flink) op vooruit gaat. Dit ondanks dat het maximumloon voor de aanvullende inkomensregeling bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid wordt van € 57.200 naar € 85.600 per jaar (zie ook opmerkingen hierover in hoofdstuk 4). Bij belastingplan 2020 is het de bedoeling dat ook de hypotheek-renteaftrek en alle andere aftrekposten worden afgeschaft. Als rekening met gemiddeld gebruik van de aftrekposten per inkomensgroep wordt gehouden komt het grootste deel van de hierboven getoonde netto inkomenseffecten van het invoeren van belastingplan 2020 versie 4 te vervallen.

In het rechterdeel van bovenstaande figuur is te zien dat ook bij belastingplan 2020 versie 4 mensen met een inkomen boven de vijf keer het minimumloon per jaar niets in koopkracht op vooruit gaan. Dit is ook precies de bedoeling. Het bruto-inkomen van deze groep mensen is sinds 1982 al het meest verhoogd. Ook zijn de belastingen voor deze groep mensen sinds 1982 al het meest verlaagd. Per saldo is deze groep mensen sinds 1982 al dubbel bevoordeeld.

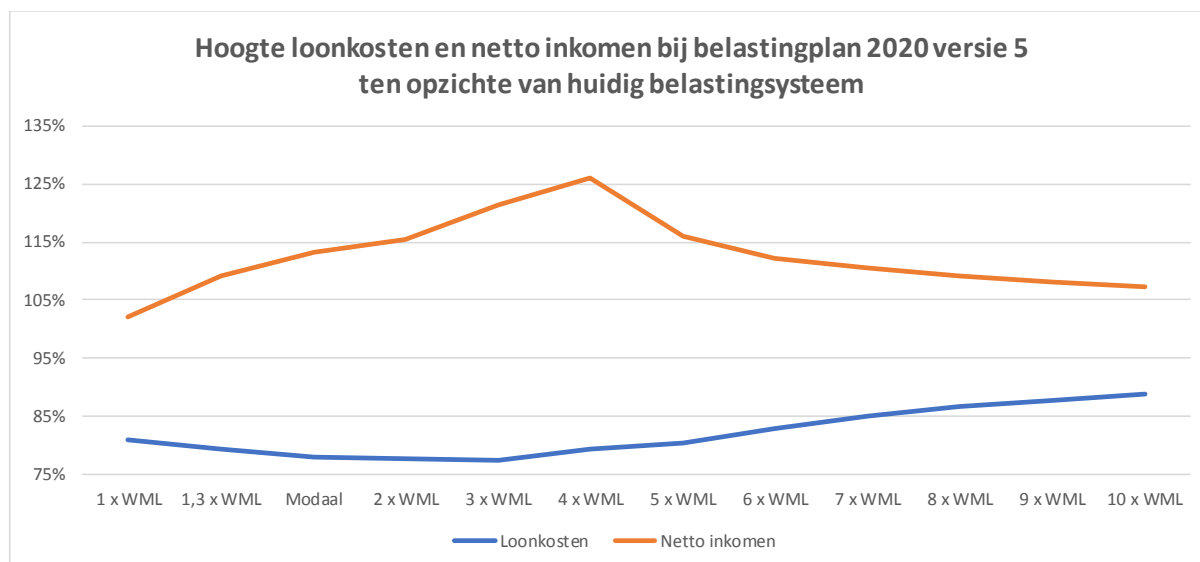
6. Belastingplan 2020 versie 5

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen het voorstel wat bij belastingplan 2020 versie 5 wordt gedaan beschreven. In de tabel hieronder is de essentie van wat er bij het invoeren van dit nieuwe plan voor iemand met een modaal inkomen gebeurd weergegeven. In het bij dit document behorende Excel bestand zijn de inkomenseffecten voor een groot aantal inkomensgroepen in detail te zien.

Essentie belastingplan 2020 versie 5	Huidig	Nieuw
Totaal loonkosten	48.000	37.500
Pensioenpremie wg	17% 4.000	
Diverse sociale premies wg	18% 6.500	
Eén nieuwe loonheffing wg(1)		
Contractloon incl. vakantietoeslag	37.500	37.500
Pensioenpremie wn(2)	6% 1.400	23% 5.400
Aanvullende inkomensregeling wn(3)		12% 1.900
Eerste belastingschijf(1)	37% 13.500	
Tweede belastingschijf(4)	50%	50%
Heffingskorting	-1.800	
Arbeidskorting	-3.700	
Nominale basis ziektekosten premie(5)	1.400	
Nominaal netto beschikbaar inkomen	26.700	30.200

- 1) Nieuwe loonheffing wg en eerste schijf naar transactiebelasting.
- 2) Pensioenpremie is in nieuwe situatie niet meer van belasting aftrekbaar.
- 3) Op publieke basisverzekering voor ZW, WW en WAO, is niet aftrekbaar.
- 4) Nieuwe tweede schijf is over inkomen boven € 85.600 per jaar.
- 5) Wordt samen met zorgtoeslag vervangen door Nationale Zorgfonds.

Bij belastingplan 2020 versie 5 wordt grotendeels hetzelfde gedaan als bij versie 4. Het belangrijkste verschil tussen versie 4 en 5 is dat bij versie 5 de BTW en de nieuwe loonheffing voor werkgevers wordt afgeschaft. En wordt vervangen door een transactiebelasting (zie hoofdstuk 9). Afhankelijk van de variant waar bij invoeren van het nieuwe transactiebelastingstelsel voor wordt gekozen, wordt eventueel ook de nieuwe eerste belastingschijf afgeschaft. In de tabel hierboven en de figuur hieronder wordt het scenario weergegeven dat ook de nieuwe eerste belastingschijf wordt afgeschaft.

Maximum pensioenloon =	110.100
Maximum loon nieuwe loonheffing voor werkgevers =	N.v.t.
Maximum loon aanvullende inkomensregeling werkenden =	85.600
Hoogte AOW franchise =	14.200

Door het afschaffen van de nieuwe loonheffing die werkgevers bovenop de contractlonen betalen dalen de loonkosten gemiddeld met 21%. In de figuur hierboven is dit met de blauwe lijn weergegeven. De oranje lijn in de figuur hierboven geeft de effecten voor de netto-inkomens voor de verschillende inkomensgroepen weer. Dit suggereert een groter koopkrachtvoordeel dan die in werkelijkheid zal zijn. Door het invoeren van het transactiebelastingstelsel wordt de spreekwoordelijk te verdelen koek in principe niet groter gemaakt. De bestaande koek wordt alleen anders verdeeld. Belasting op arbeid en consumptie daalt en belasting op kapitaal en intermediair gebruik stijgt. Een deel van deze verhoogde belasting zal op de consument worden afgewenteld met hogere prijzen. De werkelijk te verwachten koopkrachteffect zal voor de meeste mensen ergens tussen belastingplan 2020 versie 4 en 5 zijn.

7. Belastingen voor ondernemers

Doel van belastingplan 2020 is om het huidige ingewikkelde belastingen, toeslagen en sociale zekerheid systeem eenvoudiger, transparanter, efficiënter en eerlijker te maken. Dit geldt in principe voor alle mensen, dus ook voor ondernemers. In de tabel hieronder is een vergelijking in netto-inkomen van werknemers en zelfstandigen gemaakt. Hierin is te zien dat bij het huidige belastingsysteem zelfstandigen ten opzichte van werknemers fors bevoordeeld worden.

Om het belastingsysteem in lijn met artikel 1 van onze grondwet te maken moet het niet terechte deel van de fiscale bevoordeling van ondernemers ten opzichte van werknemers worden afgeschaft. Afhankelijk van hoe bij invoeren van belastingplan 2020 met de ziekwet en overige inkomensregelingen wordt omgegaan is een deel van het verschil in netto-inkomen tussen werknemers en zelfstandigen terecht. In de tabel hieronder is een voorbeeld gegeven welk deel van het verschil in netto-inkomen tussen werknemers en zelfstandigen terecht zou kunnen zijn. In het voorbeeld hieronder wordt ervanuit gegaan dat werkgevers het loon van zieke werknemers (bijvoorbeeld één à twee maanden) zelf doorbetalen en dat de rest van de kosten van de ziekwet met een publieke verzekering worden betaald. En dat voor alle mensen (dus ook voor zelfstandigen) één nieuwe publieke basisregeling (een vorm van basisinkomen) voor inkomen bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid wordt ingevoerd. Dat net als nu werknemers verplicht zijn om premies te betalen voor het aanvullende deel

van de inkomensverzekeringen en dat deze verplichting voor zelfstandigen niet van toepassing is. De bedragen in kolom aanvullende verzekering zijn hetzelfde als bij belastingplan 2020 versie 3 en hoger voor werknemers. Hierbij is uitgegaan van het huidige maximum premieloon voor werknemers van € 57.200 per jaar. Als het maximum premieloon voor werknemers wordt verhoogd naar € 85.600 per jaar (zoals wordt voorgesteld bij belastingplan 2020 versie 3), stijgt de maximale premie voor de aanvullende inkomensverzekering van € 4.300 naar € 7.700 per jaar. In dit geval wordt ook het maximale redelijke verschil in netto-inkomen tussen zelfstandigen en werknemers met € 3.400 per jaar verhoogd.

Verskil netto inkomen zelfstandigen > werknemers (belastingplan 2020 versie 3)						
Winst / Loonkosten	Huidig verschil	Ziektewet 2%	Aanvullende verzekeringen*	Totaal mogelijk terecht verschil	Restant verschil	
26.400	3.900	500	-	500	3.400	
35.000	4.900	700	800	1.500	3.400	
48.000	5.400	1.000	1.900	2.900	2.500	
55.100	5.900	1.100	2.600	3.700	2.200	
83.000	7.900	1.700	4.300	6.000	1.900	
108.000	10.900	2.200	4.300	6.500	4.400	
133.100	13.500	2.700	4.300	7.000	6.500	
155.000	17.600	3.100	4.300	7.400	10.200	
176.400	19.100	3.500	4.300	7.800	11.300	
197.800	20.600	4.000	4.300	8.300	12.300	
219.200	22.100	4.400	4.300	8.700	13.400	
240.600	23.600	4.800	4.300	9.100	14.500	

In de tabel hierboven is te zien dat een zelfstandig ondernemer met een modaal inkomen van € 48.000 per jaar nu netto € 5.400 per jaar meer inkomen heeft dan iemand die in loondienst werkt. Dit verschil is voor € 4.500 het gevolg van de zelfstandigen aftrek en 14% MKB-winstvrijstelling. Bij belastingplan 2020 worden de zelfstandigenaftrek en de MKB-winstvrijstelling helemaal afgeschaft. Dit gaat verder dan het bestaande beleid om de zelfstandigen te verlagen van € 7.280 naar € 5.000 per jaar en de MKB- en de winstvrijstelling te verlagen van 14% naar 12%.

Bij belastingplan 2020 gaan ook zelfstandige ondernemers een vorm van nieuwe loonheffing voor werkgevers betalen. Het belastingtarief voor deze nieuwe heffing voor werknemers is (gemiddeld) 27% van het contractloon. Voor zelfstandigen wordt het tarief voor deze nieuwe heffing 21% van de winst. Rekening houdende met het verschil in grondslag waar deze nieuwe loon/winst heffing over wordt geheven (winst of contractloon) worden werknemers en zelfstandigen hierbij hetzelfde behandeld. Ter voorkoming van te grote schokken in netto-inkomen zou de politiek ervoor kunnen kiezen om als overgangsmaatregel tijdelijk een lager tarief voor deze nieuwe heffing voor zelfstandigen toe te passen. Deze maatregel is niet nodig als belastingplan 2020 versie 5 wordt ingevoerd (zie hoofdstuk 6). Want bij belastingplan 2020 versie 5 wordt de nieuwe loonheffing afgeschaft en vervangen door een transactiebelasting.

Naast zelfstandigen waar alleen de inkomstenbelasting (IB) voor van toepassing is zijn er in Nederland ook ondernemers waar de Vennootschapsbelasting (Vpb) op van toepassing is. In principe zouden ook de ondernemers waar de Vpb voor van toepassing is fiscaal zoveel mogelijk hetzelfde als de rest van de mensen behandeld moeten worden. Om alle mensen, dus ook de Vpb ondernemers fiscaal zoveel mogelijk hetzelfde te behandelen zou het belastingtarief voor de Vpb fors verhoogd moeten worden. Probleem is dat op internationaal niveau bij wijze van spreken al jaren een wedstrijd wordt gehouden welk land het meest de belasting verlaagd voor bedrijven waar de Vpb voor van toepassing is. Als gevolg hiervan is in ons land het tarief van de Vpb verlaagd van 48% naar 15% voor een winst tot € 200.000 per jaar en 22% voor het resterende deel van de winst. Alleen in Nederland de belasting voor bedrijven waar de Vpb voor van toepassing is verhogen levert een concurrentienadeel voor bedrijven in ons land ten opzichte van de rest van de wereld op. Het is begrijpelijk dat de overheid hier niet voor kiest.

Om IB en Vpb ondernemers fiscaal hetzelfde te behandelen is in het jaar 2007 de MKB-winstvrijstelling ingevoerd. Hierdoor is het voor zelfstandigen fiscaal niet meer interessant om hun eenmanszaak om te zetten in een BV (zie tabel hieronder voor de huidige situatie).

Vergelijking belasting op inkomen voor ondernemers

Inkomsten BV	Huidig		Nieuw	
	Laag	Hoog	Laag	Hoog
Vpb	15%	22%	22%	22%
Box 2	27%	27%	36%	50%
Gecombineerd	38%	43%	50%	61%
Inkomsten zelfstandigen				
Nieuwe loonheffing(3)				20%
MKB-winstvrijstelling	14%	14%		
ZVW premie	5%			
Eerste belastingschijf	37%			
Tweede belastingschijf		50%	50%	50%
Gecombineerd	37%	43%	50%	60%

Om werknemers en ondernemers in ons land fiscaal zoveel mogelijk hetzelfde te behandelen is het nodig om het Vpb tarief van 15% voor winst tot € 200.000 per jaar te verhogen naar 22% en het belastingtarief in box 2 te verhogen van 26% naar 36% of 49% (zie tabel hierboven voor de nieuwe situatie). Het belastingtarief bij box 2 is alleen van toepassing voor ondernemers die winst uit hun BV overboeken naar hun privé. Het verschil tussen het lage en hoge scenario in de nieuwe situatie bestaat uit het wel of niet toepassen van een maximumloon voor de nieuwe loonheffing voor werkgevers (zie opmerkingen hierover in hoofdstuk 2).

Bij de nieuwe situatie is er rekening mee gehouden dat Vpb ondernemers net als nu het loon voor de ondernemer van de met Vpb en box 2 te belasten winst af mogen trekken. En over het loon van de ondernemer dezelfde belastingen als voor werknemers van toepassing zijn.

Het tarief van 15% voor de Vpb voor winst tot € 200.000 per jaar verhogen naar 22% (het gemiddelde in Europa) en het belastingtarief van box 2 verhogen van 26% naar 36% zal vermoedelijk geen grote gevolgen voor de economie en werkgelegenheid met zich mee brengen. Door deze belastingverhoging voor ondernemers gaan mensen vermoedelijk niet massaal hun bedrijf stoppen en of naar het buitenland verhuizen om (zonder geldige reden) minder belasting dan werknemers te hoeven betalen. Ook zullen buitenlandse bedrijven hiervoor niet uit Nederland wegblijven.

Het belastingtarief van de Vpb en box 2 verhogen naar 22% en 36% levert volgens de Miljoenennota voor 2020 en het Centraal Plan Bureau (CPB) ongeveer € 1,9 respectievelijk € 3 miljard per jaar op. Het afschaffen van alle overige belastingvoordelen voor ondernemers levert € 11,6 miljard per jaar op. Het belastingvoordeel wat voor ondernemers vermoedelijk terecht is ongeveer € 2 miljard per jaar. Dit alles bij elkaar opgeteld is een verschil van € 14,5 miljard per jaar. Dit kan gebruikt worden om de BTW en of andere belastingen voor alle mensen te verlagen. In het bij dit document behorende Excel bestand zijn ook voor ondernemers de inkomenseffecten bij de verschillende versies van belastingplan 2020 in detail te zien. Ook is het in dit bestand mogelijk om zelf alternatieven door te rekenen.

8. Basisinkomen

In dit hoofdstuk wordt een voorstel gedaan om het huidige sociale zekerheid systeem om te vormen naar een vorm van een basisinkomen systeem waar in de samenleving en de politiek vermoedelijk voldoende draagvlak voor is om het in te voeren.

Door verschillende mensen wordt het idee geopperd om een vorm van onvoorwaardelijk basisinkomen systeem (OBI) in te voeren. Belangrijk voordeel van het invoeren van een OBI is dat het belasting en sociale zekerheid systeem hierdoor het meest eenvoudig kan worden gemaakt. Belangrijk nadeel bij het invoeren van een OBI is de grote inkomenseffecten voor grote groepen mensen. In de meeste voorstellen die hiervoor worden gedaan gaan alleenstaanden, zieken en ouderen er fors in koopkracht op achteruit. Ook wordt bij deze plannen ongeveer € 100 miljard per jaar meer dan nu onnodig belastinggeld rondgepompt door alle mensen met de ene hand een nieuwe vorm van uitkering

(basisinkomen) te geven en met de andere hand in welke vorm dan ook dit weer af te pakken. De spreekwoordelijke koek wordt door het invoeren van een OBI niet groter gemaakt. De bestaande koek wordt alleen anders over de mensen verdeeld. Ook stuit het idee om mensen zomaar geld te geven waar ze geen bijdrage aan de samenleving voor hoeven te geven bij veel mensen tegen de borst.

In plaats van het invoeren van een OBI wordt hier voorgesteld om de huidige reeks met verschillende soorten uitkeringen in ons land af te schaffen en te vervangen door één nieuwe uit publieke middelen te betalen basis inkomensregeling voor iedereen (ook voor ondernemers). En mensen voor het gedeelte wat ze hier bovenop nog aan inkomensregelingen willen hebben, de mogelijkheid geven om zich hier aanvullend voor te verzekeren of hier specifiek voor te sparen (zie opmerkingen in hoofdstuk 4). Deze basisregeling wordt toegekend aan mensen die ziek, arbeidsongeschikt en of werkloos zijn. Hiermee wordt voorzien in de uitvoering van artikel 22 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, namelijk het recht op sociale zekerheid als je dit nodig hebt. Het is de bedoeling dat het geld wat voor het betalen van de kosten van deze regeling nodig is door de belastingdienst of de juiste coöperatieve of publieke vorm van de Volksbank³ / pensioenfonds wordt geïnd (zie hoofdstuk 9 Transactiebelasting). Verder is het de bedoeling dat een nieuwe vorm van Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) op gemeentelijk niveau de uitvoering van deze nieuwe publieke regeling verzorgt. De uitvoering van de aanvullende inkomensregelingen kan bijvoorbeeld worden verzorgd door het UWV of een levensloop spaarrekening bij een juiste coöperatieve of publieke vorm van de Volksbank. Dit deel van het plan dient door de politiek nog nader te worden ingevuld.

Het is de bedoeling dat gelijk met invoeren van belastingplan 2020 het nieuwe basisinkomen systeem wordt ingevoerd. En het gebruik van heffingskortingen en toeslagen zoveel mogelijk wordt afgeschaft en vervangen door een nieuwe belastingvrije schijf. Hiermee wordt het mogelijk om bij het nieuwe systeem een veel eenvoudiger, transparanter en efficiënter 'bruto is gelijk aan netto-uitkering' principe toe te passen. In de tabel hieronder is een voorbeeld gegeven hoe dit aanpassingsvoorstel er uit ziet.

Voorbeeld huidig minimum uitkering / nieuw basisinkomen	Huidig	Nieuw
Bruto minimum uitkering per jaar (incl. vakantietoelage)	16.000	16.000
Heffing inkomstenbelasting 37%	6.000	
Nominiale premie zorgverzekering (basis)*	1.400	
	<hr/>	
	8.600	
Huurtoeslag (gemiddeld)	3.500	
Heffingskorting	2.700	
Zorgtoeslag*	1.200	
Wajong toeslag 800	-	-
Chronisch zieken (WTCG) toeslag 200	-	-
Totaal netto	<hr/>	<hr/>
	16.000	16.000

* Worden afgeschaft, kosten voor zorg worden voortaan via Nationaal Zorgfonds betaald.

Meeste mensen die nu een uitkering krijgen moeten meer dan de helft van hun bruto uitkering aan belasting en sociale premies betalen en hebben na correctie met diverse heffingskortingen en toeslagen per saldo netto een bedrag wat bijna gelijk is aan hun bruto uitkering. Met invoeren van belastingplan 2020 en het nieuwe basisinkomen systeem wordt het overbodige werk wat we met het huidige systeem voor toeslagen hebben zoveel mogelijk afgeschaft. Bij het nieuwe systeem blijven indien gewenst alleen de Wajong, chronisch zieken en alleenstaande oudertoelage toeslag over. Het kindgebondenbudget, kinderbijslag, combinatiekorting, studiebeurs (gift), prestatiebeurs en kinderopvangtoeslag worden hierbij vervangen door een vorm van basis inkomen voor jongeren en een alternatief voor de huidige kinderopvangtoeslag (zie opmerkingen hieronder).

In het bij dit document behorende Excel bestand zijn ook voor mensen met een uitkering en voor ouderen de inkomenseffecten bij de verschillende versies van belastingplan 2020 in detail te zien. Hierbij is de totale groep uitkeringsgerechtigden gesplitst in WAO, WW, bijstand, Wajong en ouderen. Bij de ouderen zijn de inkomenseffecten voor mensen die alleen een AOW-uitkering hebben en mensen die een aanvullend pensioen van € 5.000 tot € 50.000 per jaar hebben te zien. Ook is het in dit bestand mogelijk om zelf voor deze groepen mensen alternatieven door te rekenen.

³ <http://www.debuergerbeweging.nl/wp-content/uploads/2020/01/Burgerbank.pdf>

Bij invoeren van belastingplan 2020 gaan mensen met een WW en WAO-uitkering en ouderen met een aanvullend pensioen bij toepassen van één belastingvrije schijf die voor alle mensen hetzelfde is er fors in koopkracht op vooruit. Ondanks dat dit het meest eenvoudig, transparant en efficiënt is en het beste aansluit op artikel 1 van onze grondwet, is de kans dat er bij de politiek voldoende draagvlak is om dit te doen gering. Reden hiervoor is dat sinds 1982 door de overheid een beleid wordt gevoerd om het verschil in netto-inkomen tussen werkenden en mensen die een uitkering hebben groter te maken. Zodat het interessanter wordt om te werken. Voor oplossing van dit 'probleem' wordt bij belastingplan 2020 gebruik gemaakt van één belastingvrije schijf (€ 21.400) die zowel voor werknemers als voor zelfstandigen van toepassing is. En één aparte belastingvrije schijf (€ 16.000) die voor alle mensen die een uitkering hebben (inclusief alle ouderen) van toepassing is. Indien gewenst kan voor mensen die een inkomensafhankelijke partner hebben of een nieuwe vorm van een Wajong, chronisch zieken en alleenstaande oudertoeslag toeslag krijgen een hiervoor aangepaste belastingvrije schijf worden toegepast. Om de netto-inkomens effecten voor mensen die een WW, WAO of AOW-uitkering met aanvullend pensioen hebben nog verder te beperken, wordt bij belastingplan 2020 ervanuit gegaan dat mensen met een WW en WAO-uitkering ook pensioenpremie moeten betalen. En bij belastingplan 2020 versie 3 en hoger eventueel ook een premie voor de aanvullende inkomensverzekering moeten betalen (zie hoofdstuk 4). Ook gaan ouderen bij belastingplan 2020 hetzelfde belastingtarief als alle andere mensen betalen en wordt het huidige lage belastingtarief van 19% over de eerste belastingschijf voor ouderen afgeschaft. Het gecombineerde effect van deze aanpassingen is dat mensen met een WW en WAO-uitkering er gemiddeld nog maar 2% tot 3% aan koopkracht op vooruit gaan. En de netto inkomenseffecten voor de meeste ouderen in een bandbreedte van plus/ minus 1% blijft. Bij toepassen van belastingplan 2020 versie 2 en hoger gaan ouderen met een aanvullend pensioen er in koopkracht op vooruit. Met toepassen van belastingplan 2020 versie 5 (hierbij wordt de belasting over de eerste schijf afgeschaft en vervangen door een transactiebelasting) gaan ouderen met een aanvullend pensioen er gemiddeld voldoende in netto-inkomen op vooruit om het koopkrachtverlies van de afgelopen tien jaar (omdat de pensioenen niet zijn verhoogd) goed te maken. Dit idee zal de 50Plus partij en andere partijen die ouderen een warm hart toe dragen vermoedelijk erg aanspreken.

Basisinkomen jongeren	Miljard
Kinderbijslag (AKW)	3,6
Kindgebonden budget (WKB)	2,9
Studiebeurs (gift)	2,1
Inkomensafhankelijke combinatiekorting	1,8
Studiebeurs (prestatiebeurs)	0,6
Totaal huidig beschikbaar budget	11,0
Eten en drinken (basis)	6,3
Kleding	2,0
Afschaffen collegegeld (HBO en WO)	1,2
Leermiddelen via school	0,9
Afschaffen eigen bijdrage OV studentenkaart	0,7
Totaal minimaal benodigd budget	11,1
Studieleningen	3,0
Stroomlijnen onderwijs (gemiddeld 1 jaar korter)	2,4

Bij invoeren van het nieuwe basisinkomen systeem is het de bedoeling dat ook de huidige kinderbijslag, kindgebonden budget, combinatiekorting, studiebeurs en prestatiebeurs komen te vervallen. In plaats hiervan krijgen (niet lenen) alle jongeren (kinderen en studenten) die aan de voorwaarden hiervoor voldoen ieder maand een vast leeftijdsafhankelijk bedrag waar de eerste levensbehoeften mee betaald kunnen worden. Bij dit plan wordt ook het collegegeld voor HBO en WO studenten en eigen bijdrage voor leermiddelen en de OV kaart afgeschaft. Bij het hiervoor liggende plan krijgen jongeren gemiddeld een bedrag van ongeveer € 200 per maand. Meer is met huidig beschikbaar budget voor jongeren (zie tabel hierboven) niet mogelijk. Uitgaande van de normen van Nibud is exclusief cadeautjes, uitjes en vakanties ongeveer € 10 miljard per jaar meer voor jongeren nodig om ook de kosten van luiers, computers voor school en diverse andere kosten voor jongeren te kunnen betalen. In het bij dit document behorende Excel bestand is een specificatie hiervoor opgenomen.

Aangeven dat de overheid meer geld moet uitgeven aan de eigen doelgroep is lekker makkelijk. Idee aandragen waar de overheid dit extra geld dan vandaan moet halen is vaak lastiger. Een idee wat ongeveer € 2,4 miljard per jaar op kan leveren wat kan worden gebruikt om het basisinkomen voor jongeren te verhogen is het onderwijssysteem in Nederland te stroomlijnen zodat jongeren gemiddeld één jaar korter naar school gaan. Dit idee kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen van het grote tekort aan leraren wat Nederland op dit moment heeft. Dit kan bijvoorbeeld worden gerealiseerd door de huidige enorme lappendeken aan verschillende onderwijstypen in ons land te vervangen door één nieuwe vorm van basisschool van tien jaar en één nieuwe vorm van voortgezet onderwijs van drie jaar. En dat kinderen op deze twee nieuwe scholen niet meer kunnen blijven zitten. Bij het ontwerp van dit nieuwe systeem kan het systeem wat in Finland wordt toegepast als uitgangspunt worden genomen. In deze video⁴ worden verschillende interessante punten hiervoor genoemd.

Tot 2017 kregen alleenstaande ouders met een minimumuitkering een alleenstaande oudertoeslag van 20% van het wettelijk minimumloon boven op de uitkering van 70% van het minimumloon. In 2017 is deze toeslag afgeschaft en de regeling voor kindgebondenbudget ruimer gemaakt. Het systeem voor kindgebondenbudget wat we nu hebben is ingewikkeld en heeft een onrechtvaardig effect. Dat als mensen samenwonen dat men dan ongeveer € 2.300 per jaar minder kindgebondenbudget krijgt. Het is niet duidelijk waarom dit zo is, kinderen hebben toch niet minder eten nodig als de ouders samenwonen? Advies is om een nieuwe alleenstaande oudertoeslag van 15% van het minimumloon in te voeren, wat bovenop een minimumuitkering van 75% van het minimumloon voor een alleenstaande komt. Hiermee komt het totaal van de uitkering voor een alleenstaande ouder weer op 90% van het minimumloon, zoals dit voor de stelselherziening in 2017 was. En in lijn met artikel 1 van onze grondwet alle jongeren eenzelfde leeftijdsafhankelijk bedrag per maand te geven (zie opmerking hierboven).

Sinds 1982 wordt door de overheid een beleid gevoerd dat zo min mogelijk mensen gebruik van een uitkering maken en zoveel mogelijk mensen werken en bijdragen in de kosten van de voorzieningen die we hebben. Hierbij wil de overheid ook dat alleenstaande ouders en beide ouders bij stellen met kinderen werken. Om dit te kunnen doen moet gebruik van kinderopvang worden gemaakt. De kosten van kinderopvang zijn voor de meeste mensen al snel meer dan wat men netto met werken kan verdienen. Hierdoor is het nodig dat de overheid een bijdrage in de kosten van kinderopvang levert. Bij het systeem voor bijdrage in de kosten van kinderopvang wat nu in Nederland wordt toegepast, moeten mensen zelf de facturen voor kinderopvang aan de kinderopvang organisaties betalen. En kunnen mensen naar gelang de hoogte van hun inkomen een bijdrage van de overheid krijgen. Op het eerste gezicht lijkt dit een redelijk systeem. In praktijk is te zien dat juist de meest kwetsbare groep in onze samenleving het meeste risico met het huidige systeem loopt. Om door gebruik van kinderopvang en de toeslag hiervoor financieel de vernieling in te worden geholpen. Dit moeten we als samenleving niet willen. Probleem met het huidige systeem is dat als mensen om welke reden dan ook bijvoorbeeld een maand niet aan de administratieve voorwaarden hiervoor kunnen voldoen. De kinderopvangtoeslag van het hele jaar terug moeten betalen. Dit geldt ook voor situaties dat de belastingdienst deze toeslag te laat aan ouders betaald of tegen wettelijke normen voor beslagvrije voet in verreken met nog terug te betalen toeslagen en eventuele andere belastingschulden, die geregeld ook al verjaard zijn. In 2019 is in de media-aandacht besteed aan het feit dat dat de belastingdienst hier vaak onredelijk in handelt. Advies is om de kinderopvangtoeslag af te schaffen en te vervangen door een nieuw systeem waarbij mensen niet meer het risico lopen om financieel de vernieling in te worden geholpen. Dit kan door bij het administratieve proces voor de bijdrage in de kosten van de kinderopvang een variant op het elektronisch uren registratie en accordering systeem via internet toe te passen, wat uitzendbureaus nu ook al doen. Hierbij dienen de kinderopvang organisaties iedere maand hun uren in. Deze uren worden dan door de ouders iedere maand in dit uren registratiesysteem via internet geaccordeerd. De uren/facturen die geaccordeerd zijn worden door de overheid iedere maand rechtstreeks aan de kinderopvang organisaties betaald. En de ouders krijgen dan iedere maand van de overheid een factuur voor het gedeelte van de kosten van de kinderopvang wat ze zelf moeten betalen. Met deze manier van werken kan de overheid er toezicht op houden dat € 3,5 miljard wat aan bijdrage in kosten voor kinderopvang wordt betaald. Goed wordt besteed en de kinderopvangorganisaties niet te veel uren declareren. En de ouders lopen hierbij niet meer het risico dat ze een zo'n groot bedrag aan de overheid terug moeten betalen dat ze naar de schuldsanering moeten gaan. De bijdrage in kosten voor kinderopvang draag bij aan meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Om gelijkheid tussen mannen en vrouwen nog verder te bevorderen zouden we in ons land ook net als in IJsland een wettelijk minimaal 40% M/V-regeling in kunnen voeren (zie toelichting hierop in deze video)⁵.

---

⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=CLhxOufPH6E&t=15s>

⁵ https://www.youtube.com/watch?v=J1mg_GreRDg

9. Transactiebelasting

Volgens de Europese Centrale Bank (ECB) is het totale transactiebedrag in Nederland en heel Europa nu ongeveer 91 respectievelijk 47 keer het totale nationale inkomen (BBP) per jaar. Volgens gegevens van Eurostat levert in theorie een belastingtarief van 1% op al deze transacties zoveel inkomen voor de overheid op dat alle andere belastingen en sociale premies afgeschaft kunnen worden. Dat de overheid dan gewoon door kan blijven gaan met het doen van uitgaven wat ze nu ook doet en dan nog steeds geld overhoudt om te kunnen investeren in een schoner milieu of leuke dingen voor de mensen te doen. Dit klinkt heel erg interessant en roept de vraag op of we niet beter dit idee kunnen doen en de hiervoor genoemde voorstellen voor verbetering van het belastingstelsel maar gewoon vergeten.

Helaas werkt het hiervoor genoemde punt in praktijk niet. Het hiervoor genoemde idee komt er in essentie op neer dat banken, overige financiële organisaties en een relatief kleine groep beleggers een bedrag van 40% of meer van het BBP per jaar aan belasting moeten gaan betalen en daarom de rest van de mensen bijna geen belasting meer hoeven te betalen. Als banken etc. dit zouden moeten doen zijn ze failliet. Het zou mooi zijn als dit zou kunnen. Maar goed, in dit document wordt ervanuit gegaan dat door invoeren van een belasting van 1% tot 2% op financiële transacties bijna alle overbodige (speculatieve) financiële transacties (waaronder hoge frequentie trading) op houden te bestaan. Of dat deze activiteiten naar een land worden verplaatst die deze belasting niet heeft.

Globale opbouw transactiebedrag / BBP (aantal x per jaar)	Nederland	Europa
1) Nationaal inkomen (BBP)	1	1
1) Intermediair gebruik van goederen en diensten	1	1
1) Ontvangen salarissen, uitkeringen, rente en dividend etc.	1	1
2) Handel in aandelen en obligaties (gemiddeld ongeveer 1 keer per jaar)	2	2
3) Overige financiële transacties (blijven)	1	1
4) Overige financiële transacties (vervallen)	85	41
Totaal transactiebedrag / BBP	91	47

Toelichting

- 1) Eventueel met hoog tarief belaste financiële transacties (tarief van 7% tot 10%)
- 2) Met laag tarief belaste financiële transacties (tarief van 1% of 2%)
- 3) Voor belasting vrijgestelde financiële transacties
- 4) Bij invoeren belastingtarief van 1% à 2% komt vermoedelijk dit deel van de transacties te vervallen

Om ervoor te kunnen zorgen dat een transactiebelasting toch nog voldoende inkomsten voor de overheid oplevert dat de BTW, bijna alle belastingen en sociale premies op arbeid en nog een paar andere belastingen afgeschaft kunnen worden. Is het nodig om net als bij de BTW-gebruik te maken van een hoog- en een laagtarief. Het voorstel wat hier wordt gedaan is om een laagtarief van 1% tot 2% voor puur financiële transacties (handel in aandelen, obligaties, valuta etc.) en een hoog tarief van 7% tot 10% voor transacties in de reguliere economie toe te passen.

De vijf belangrijkste doelen van de speciale transactiebelasting voor puur financiële transacties zijn:

- Belastingverlaging die de afgelopen 40 jaar ten koste van huishoudens aan bedrijven is gegeven voor een deel terugdraaien en hiermee de koopkracht van huishoudens verbeteren
- Speculatieve misbruik van het financiële systeem met 90% verminderen
- Bevorderen verschuiving huidige extreme focus op kortetermijnwinst (kwartaalcijfers) naar meer duurzame lange termijn doelstellingen
- Transparanter maken wie wat bezit (bezittingen minder vaak van eigenaar veranderen)
- Voorkomen dat de belasting op puur financiële transacties te hoog wordt dat ze niet meer worden gedaan en dit schade aan de reële economie oplevert

Op dit moment maakt een kleine groep financiële bedrijven en beleggers met wat verschuiven van getaltes in een computer grote winsten zonder hier iets zinvol voor aan de maatschappij terug te geven. Met invoeren van de transactiebelasting wordt dit ontmoedigd. Voor het innen van de transactiebelasting voor puur financiële transacties kan gebruik gemaakt worden van informatie wat beursorganisaties al in hun boekhouding hebben. Hier hoeft geen nieuwe informatie voor gemaakt te worden. Het enige wat hiervoor nodig is beter gebruik maken van informatie wat al beschikbaar is.

In theorie kan het invoeren van de belasting op puur financiële transacties ongeveer evenveel belasting opbrengen als wat de verlaging van het tarief van de Vennootschapsbelasting (Vpb) van 48% naar 22% heeft gekost of de huidige BTW-tarieven van 21% en 9% naar 12% en 4% verlagen kost (zie ook hoofdstuk 10). Omdat te onzeker is wat deze belasting in praktijk daadwerkelijk op gaat brengen wordt verder in dit document geen rekening met mogelijke opbrengst van deze belasting gehouden.

Op het eerste gezicht lijkt het idee dat een transactiebelasting met een tarief van maar 7% tot 10% voor de reguliere economie genoeg geld op kan leveren om enerzijds de BTW, bijna alle belastingen en sociale premies op arbeid en nog overige belastingen af te kunnen schaffen. En anderzijds genoeg inkomsten op kan leveren om de kosten van de hieronder genoemde punten te kunnen betalen, te mooi om waar te kunnen zijn. En roept dit de vraag op waar het addertje onder het gras zit.

Met een reguliere transactiebelasting van 7% tot 10% kunnen de volgende kosten betaald worden:

- Gratis publiek onderwijs
- Gratis publiek gezondheidszorg
- Basisinkomen voor kinderen
- Basisinkomen voor studenten (geven/ niet lenen)
- Basisinkomen voor mensen die ziek, werkloos en of arbeidsongeschikt zijn
- Basisinkomen voor ouderen

'Dé truc' waardoor dit kan bestaat uit twee belangrijke punten. Het eerste belangrijke punt is het bedrag waar belasting op geheven wordt. Bij de BTW, belasting en sociale premies op arbeid wordt nu belasting geheven over een bedrag ter grootte van ongeveer de helft van het bruto nationaal inkomen (BBP). Bij de reguliere transactiebelasting wordt (afhankelijk van de variant dat wordt toegepast), belasting geheven over een bedrag wat twee tot drie keer zo groot als het BBP is. Dit bedrag is vier tot zes keer zo groot als waar nu de BTW, belasting en sociale premies op geheven worden. Als gevolg hiervan kan ook het belastingtarief wat nodig is om genoeg inkomsten voor de overheid op te leven vier tot zes keer lager zijn dan wat we nu gewend zijn. In de tabel hieronder zijn de relatieve verhoudingen waar het hier nu in essentie om gaat weergegeven. Op de hiernavolgende pagina worden ook de absolute bedragen waar het hier om gaat weergegeven en een korte toelichting hierop gegeven.

Bedrag voor heffen reguliere transactiebelasting in % BBP	Laag	Midden	Hoog
Totaal nationaal / wereld inkomen (BBP)	100%	100%	100%
Intermediair gebruik van goederen en diensten*	100%	100%	100%
Ontvangen rente en dividend		48%	48%
Ontvangen lonen en aanvullende WW en WAO uitkeringen excl. wgl			39%
Overdracht bestaand onroerend goed			12%
Totaal transactiebedrag voor heffing reguliere transactiebelasting	200%	248%	300%
Belastingopbrengst van de transactiebelasting in % van het BBP	20%	25%	30%

* Niet alleen in Nederland maar in heel Europa is dit al meer dan tien jaar +/- 100% van het BBP.

Het tweede belangrijke punt is dat met invoeren van de transactiebelasting bijna alle heffingskortingen, toeslagen en aftrekposten worden afgeschaft. En hiermee het belastingstelsel het meest vergaand eenvoudiger, transparanter en efficiënter wordt gemaakt.

Aanname is dat een belasting van 7% tot 10% op transacties in de reguliere economie per saldo een verwaarloosbaar effect op de hoogte van het transactiebedrag voor de reguliere economie heeft. Mensen zijn nu immers gewend om veel hogere BTW en overige belastingtarieven te betalen.

Bijna niemand vindt het leuk om belasting te betalen. Mensen en organisaties die door invoeren van de transactiebelasting meer belasting moeten gaan betalen zullen vermoedelijk net als elke andere groep waar de overheid met de pet rond wil gaan om belastingen te innen, allerlei redenen aan gaan dragen waarom het een slecht idee is om hen meer belasting te laten betalen. En aangeven dat de belastingen toch vooral door iemand anders betaald moeten worden. Omdat politici voor het kopen van stemmen van kiezers hier tot nu toe steeds maar weer gehoor aan geven is het huidige belastingstelsel nu erg ingewikkeld en oneerlijk geworden. Bedoeling is dat met invoeren van de transactiebelasting deze vormen van corruptie, vriendjespolitiek, discriminatie etc. worden beëindigd.

Volgens officiële schattingen wordt nu in heel Europa ongeveer 15% van het nationale inkomen per jaar te weinig aan de belastingdienst opgegeven. Hierover wordt nu ca. 7% (€ 1000 miljard) van het nationale inkomen per jaar te weinig aan belasting en sociale premies betaald. Hierdoor moeten de belastingen en premies voor de rest van de mensen die wel netjes hun inkomen opgeven hoger zijn dan nodig is.

Op dit moment wordt in Europa nog maar een paar procent van alle transacties met contant geld gedaan. Ook in landen als Kenia wordt nu op grote schaal met gebruik van de mobiele telefoon betaald. Verwachting is dat over tien tot twintig jaar over de hele wereld bijna alleen nog maar met elektronisch geld wordt betaald. Bij gebruik van elektronisch geld kan de transactiebelasting volledig automatisch worden geïnd en is het ook bijna niet meer mogelijk om te weinig inkomsten aan de overheid op te geven. Hier komt bij dat door gebruik van een laag tarief bij de transactiebelasting de overheid ook minder inkomsten misloopt over het gedeelte van het inkomen wat te weinig aan de belastingdienst wordt opgegeven. En mensen ook minder de neiging hebben om te weinig inkomsten aan de overheid op te geven. Met banksoftware Cyclos van organisatie Stro is het plan voor invoeren van een reguliere transactiebelasting getest. Ook is hierbij bekeken of het mogelijk is om bepaalde transacties voor deze belasting vrij te stellen en of een ander tarief voor toe te passen. Dit blijkt goed mogelijk te zijn. Dit betekent dat landen zich niet kunnen verschuilen achter de opmerking van 'ja maar wij hebben niet zo'n mooi groot en goed functionerende belastingdienst als bij jullie in Nederland, daarom kunnen wij dit plan niet invoeren'. Voor het innen van deze nieuwe belasting is dit niet nodig. Het enige wat hiervoor nodig is zijn een paar regeltjes in de software van het automatiseringssysteem (van banken) waar we betalingen aan elkaar mee doen.

In 1948 is door de Verenigde Naties de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) vastgesteld. Deze verklaring is door bijna alle landen van de hele wereld geratificeerd. Nu ruim 70 jaar later houden de meeste landen zich nog steeds niet aan deze verklaring. De standaard reactie wat landen aangeven waarom ze artikel 22, 25 en 26 van de UVRM niet uitvoeren is dat ze hier geen geld voor hebben. Of dat hier veel te hoge belastingtarieven voor nodig zijn. Ook geven overheden aan dat door de komende vergrijzing- en automatiseringsgolf het nog moeilijker wordt om voldoende belasting te kunnen innen om aan de uitgangspunten van de UVRM te kunnen voldoen. In het voorbeeld wat hieronder voor Nederland wordt weergegeven (wat ook voor Europa is doorgerekend) is te zien dat dit niet waar is. Bij het huidige belastingsysteem worden arbeid en consumptie zwaarbelast en gebruik van robots niet belast. Door invoeren van de transactiebelasting worden inzet van arbeid en robots in lijn met de geest en niet de letter van de wet/ artikel 1 van onze grondwet fiscaal gelijk behandeld. En zijn er helemaal geen hoge belastingtarieven nodig om de kosten van goede voorzieningen te kunnen betalen. Dit geldt voor Nederland, Europa en de wereld als geheel. Kortom, we hebben behoefte aan een goed belastingsysteem en laat de schijnheilige filantropie etc. voortaan maar zitten⁶.

Belastingen die door invoeren van de transactiebelasting afgeschaft worden	Miljard
Werkgeverslasten (wgl)	86,2
BTW	60,5
Verschil belastingplan 2020 versie 4 en 5 op huidige eerste drie schijven	36,8
Dividendbelasting (alleen bij midden en hoge variant)	5,2
Huurwaardeforfait	3,2
Overdrachtsbelasting (alleen bij hoge variant)	3,1
Assurantiebelasting (variant op BTW voor verzekeringsproducten)	2,9
Verhuurdersheffing	1,8
Totaal	199,7
Overige belastingcorrecties	Miljard
Afschaffen aftrekposten	23,2
Verhogen box 2 belasting van 26% naar 36%	3,0
Verhogen Vpb laagtarief van 15% naar 22%	1,9
Totaal	28,1
Saldo	171,6

⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=P8ijiLqfXP0>

In de tabel hierboven is te zien dat door invoeren van de reguliere transactiebelasting (dit is nog exclusief de belasting op puur financiële transacties) voor een bedrag van ongeveer € 200 miljard per jaar aan belastingen in Nederland afgeschaft kan worden. Door het verlagen van de belastingtarieven komt het materieel belang van aftrekposten ook bijna helemaal te vervallen en kunnen die worden afgeschaft. Door de zeer eenzijdige belastingverlaging voor bedrijven wat sinds 1982 heeft plaatsgevonden een klein beetje terug te draaien (zie ook hoofdstuk 7 en 10) blijft er een bedrag van € 172 miljard per jaar over wat door de transactiebelasting opgebracht moet worden. Dit bedrag is in Nederland bijna gelijk aan de kosten voor sociale zekerheid, gezondheidszorg en onderwijs (artikel 22, 25 en 26 UVRM).

Berekening grondslag en belastingtarief voor reguliere transactiebelasting			Miljard
Totaal BBP			832,8
Intermediair gebruik van goederen en diensten*			832,8
Alle ontvangen rente en dividend	48%	400,0	400,0
Lonen excl. werkgeverslasten (wgl)		319,1	319,1
Aanvullende WW en WAO regelingen etc.		3,8	3,8
Overdracht van bestaand onroerend goed		99,9	99,9
Totaal transactiebedrag voor reguliere transactiebelasting			2.488,5
Totaal met reguliere transactiebelasting te dekken kosten			173,9
Benodigd belastingtarief om de gewenste voorzieningen te kunnen betalen			7%

* Niet alleen in Nederland maar in heel Europa is dit al meer dan tien jaar +/- 100% van het BBP.

Opbouw met reguliere transactiebelasting te betalen kosten*			Miljard
Gezondheidszorg			73,1
Onderwijs (excl. cultuur, media, wetenschap en studiebeurs)			34,2
Correctie gezondheidszorg en onderwijs voor werkgeverslasten (wgl)			-12,6
Voorwaardelijk basisinkomen (belastingplan 2020)		79,2	79,2
Onvoorwaardelijk basisinkomen (meest voorkomend voorstel)		179,2	-
Onvoorwaardelijk basisinkomen (voorstel D66 jongeren)		178,9	-
Totaal			173,9

* Heel Europa besteed hier bruto gemiddeld ongeveer 25% van het BBP aan.

In de tabel hierboven is te zien dat bij de ruime en meest eenvoudige variant voor de reguliere transactiebelasting een tarief van 7% al € 174 miljard opbrengt. Bij de lage variant is hier een tarief van 10% voor nodig. Deze nieuwe belasting van 10% kan worden gezien als een moderne variant op de 'Tiendenpenning' wat in diverse landen in Europa in het verleden een lange tijd is toegepast.

Om concurrentievervalsing door grote bedrijven ten opzichte van kleine bedrijven te voorkomen is het nodig dat bij-invoeren van de transactiebelasting aanvullende bepalingen in de wet worden opgenomen. Hoe met de transactiebelasting en gebruik van schakels in de keten omgegaan moet worden. Hierbij kunnen we bijvoorbeeld vaststellen dat iedere fysieke locatie of dochteronderneming etc. een eigen bankrekening en een realistische vergoeding voor geleverde productie betaald moet krijgen. Dit is vergelijkbaar met hoe nu fiscaal met intercompany leveringen omgegaan moet worden.

Ook voor cryptovaluta moeten bepaalde punten in de wet worden opgenomen dat die onder dezelfde belastingregiem vallen als de reguliere valuta. Dit is niet nieuw, dit is nu al deels het geval.

Om te bevorderen dat zoveel mogelijk landen in Europa en de rest van de wereld mee willen doen met het invoeren van de transactiebelasting en het gebruik van de BTW, belasting en sociale premies op arbeid afschaffen. Is het nodig om met een lager tarief te beginnen dan wat hier wordt genoemd. En met een paar stappen in een periode van bijvoorbeeld 10 jaar dit te verhogen naar het gewenste niveau. Met deze werkwijze voorkomen we ook dat te grote inkomenseffecten in een jaar plaats vinden.

10. Belastingen 1970-2021 en belastingplan 2020

Hieronder is een vereenvoudigd plaatje weergegeven wat de ontwikkeling van de belastingtarieven van 1970 tot en met 2021 zijn (geweest). En wat de belastingtarieven bij belastingplan 2020 versie 1 tot en met versie 5 zijn. Om een zuiverder beeld te geven wat de ontwikkeling van de belastingen zijn geweest en bij het nieuwe belastingplan zijn, moet ook rekening met de lengte/hoogte van de belastingsschijven (gecorrigeerd voor de algemene loon/prijsstijging) worden gehouden. En aanvullend ook nog rekening mee worden gehouden dat tot 2001 gewerkt werd met een systeem van belastingvrije schijven om belasting voor de laagte inkomens niet te hoog te laten zijn. Dat sinds 2001 hiervoor gebruik van het huidige ingewikkelde heffingskortingen systeem wordt gemaakt. En dat bij belastingplan 2020 weer op nieuw gebruik van een eenvoudiger belastingvrije schijven systeem wordt gemaakt en anders met de pensioenpremie wordt omgegaan etc. Het algemene beeld wat uit het plaatje hieronder naar voren komt klopt wel. Namelijk dat de belastingen voor de rijkste paar procent van de bevolking en bedrijven forst zijn verlaagd. Dat de belastingen voor mensen met middeninkomens op het eerste gezicht ook zijn verlaagd. En dat de belasting op consumptie (BTW) fors is verhoogd. De verhoging van de BTW van 12% en 4% naar 21% en 9% was nodig om de verlaging van de vennootschapsbelasting (Vpb) van 48% naar 15% en 22% en de verlaging van het toptarief van 72% naar 50% mogelijk te kunnen maken.

Vergelijking belastingtarieven 1970 en 2021 met belastingplan 2020	Was	Wordt	Wordt met belastingplan 2020				
	1970	2021	Versie 1	Versie 2	Versie 3	Versie 4	Versie 5
Arbeid (box 1)							
Huidige eerste schijf	37%	37%	37%	30%	20%	10%	0%
Huidige tweede schijf	45%						
Huidige derde schijf	50%						
Huidige vierde schijf / nieuwe tweede schijf	72%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
BTW							
Hoog	12%	21%	10%	10%	10%	10%	0%
Laag	4%						
Winst en vermogen							
Winst (vpb) > € 200.000	48%	22%	22%	22%	22%	22%	22%
Winst (vpb) < € 200.000	48%						
Rente particulier (max)(1)	72%						
Dividend particulier (max)(2)(3)	72%						
Dividendbelasting (zakelijk / voorheffing)	25%	15%	15%	15%	15%	15%	(15%)
Aanmerkelijk belang (box 2)(4)	72%	27%	36%	36%	36%	36%	36%
Vermogensbelast. (box 3)(5) < € 1000.000	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Vermogensbelast. (box 3)(5) > € 1000.000	1%	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Erfenis partner/kinderen progressief (max)	72%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Erfenis onderneming progressief (max)	72%	3%	20%	20%	20%	20%	20%
Transactiebelasting							
Regulier							7%-10%
Financieel							1%-2%

1) Werd tot 2001 net als arbeid progressief (in box 1) belast en wordt vanaf 2001 niet meer belast.
2) Werd tot 2001 net als arbeid progressief (in box 1) belast en wordt vanaf 2001 niet meer aanvullend belast.
3) Tot 2001 kon voorheffing hier vanaf worden getrokken, wordt vanaf 2001 alleen met zakelijk tarief (voorheffing) belast.
4) Werd tot 2001 net als arbeid progressief (in box 1) belast en wordt vanaf 2001 met een vast tarief in box 2 belast.
5) In Nederland wordt maar een klein deel van het vermogen belast.

In dit document wordt een aantal keer verwezen naar artikel 1 van de grondwet en gemeld dat in principe iedereen zoveel mogelijk gelijk behandeld moet worden. Het hanteren van een speciaal verhoogd tarief van 50% voor de rijkste 2% tot 3% van de bevolking bij belastingplan 2020 zou hierbij opgevat kunnen worden als een vorm van discriminatie wat opgegeven moet worden. In zekere zin klopt dit. Reden dat bij ontwikkeling van belastingplan 2020 er toch voor is gekozen om deze vorm van discriminatie in stand te houden is dat het is bedoeld als antwoord op een nog veel grotere vorm van discriminatie wat we in de maatschappij hebben, namelijk te scheve verhoudingen in inkomen en bezit. Bij bijna alle vormen van maatschappelijke ordening wat de mensheid de afgelopen paar duizend jaar heeft geprobeerd zien we steeds hetzelfde probleem dat de rijkste 1% à 2% bijna alles bezit en de rest bijna niks heeft.

Ook in het 'communistisch' China bezit de rijkste 1% van de bevolking bijna alles en heeft de rest van de bevolking bijna niks. Het grootste deel van het verschil in inkomen en bezit is het gevolg van wat de Amerikanen 'Un earned income' (letterlijk in het Nederlands vertaald Niet verdiend inkomen) noemen. In deze video⁷ wordt uitgelegd wat dit is en waarom het terecht is dat deze vorm van discriminatie met een zo hoog mogelijk belastingtarief wat praktisch haalbaar is weg belast wordt. Het tarief van 50% is nu praktisch haalbaar en zou eigenlijk verhoogd moeten worden.

Met de combinatie van verlagen van het begrotingsoverschot, beperken van aftrekposten en een klein beetje terugdraaien van de eenzijdige lastendrukverlichting wat sinds 1982 aan een bepaalde bevolkingsgroep is gegeven. Moet het mogelijk zijn om de huidige Btw-tarieven van 21% en 9% te vervangen door één nieuw Btw-tarief van 10%. En mensen hiermee alvast te laten wennen aan het idee dat de BTW, belastingen en sociale premies op arbeid in een paar stappen bijna helemaal worden afgeschaft en worden vervangen door een transactiebelasting met een tarief van 7% tot 10%.

11. Samenvatting en aanbevelingen

In dit document worden vijf voorstellen beschreven waarmee het mogelijk is om het huidige veel te ingewikkelde belastingen, toeslagen en sociale zekerheid systeem fors eenvoudiger, transparanter, efficiënter en eerlijker te maken. Zonder dat dit gepaard gaat met te grote inkomenseffecten voor grote groepen mensen. Bij alle vijf de voorstellen blijven de bruto en netto inkomenseffecten voor alle inkomensgroepen in een redelijke bandbreedte. En zijn de effecten voor de ontvangsten en uitgaven van de overheid zoveel mogelijk saldo neutraal.

Om het belastingsysteem eenvoudiger, transparanter, efficiënter en eerlijker te kunnen maken worden in belastingplan 2020 de volgende punten gedaan:

- Het werkgeversdeel van de pensioenpremies wordt voor rekening van de werknemers gebracht.
- Diverse sociale lasten die werkgevers nu boven op de lonen betalen worden vervangen door één nieuwe loonheffing voor werkgevers en zelfstandigen.
- Huidig systeem met heffingskortingen en toeslagen worden zoveel mogelijk afgeschaft en vervangen door één nieuwe belastingvrije schijf voor alle werkenden en een nieuwe belastingvrije schijf voor alle mensen met een uitkering (inclusief alle mensen met een AOW-uitkering).
- De nominale basis zorgpremie wordt afgeschaft. Dit deel van de zorgkosten wordt voortaan door een Nationaal Zorgfonds uit de publieke middelen betaald.
- Werknemers en zelfstandigen worden voor de belasting meer gelijk behandeld.
- De hele reeks met uitkeringen wat we nu in Nederland hebben wordt vervangen door één nieuwe uit publieke middelen te betalen basisuitkering (vorm van voorwaardelijk basisinkomen), deze regeling geldt voor alle mensen, dus ook voor zelfstandigen.
- Tarief van de nieuwe eerste belastingschijf wordt verlaagd en mensen gaan de kosten van het aanvullende deel van de uitkeringen met een nieuwe premie of spaarplan betalen.
- De reeks met regelingen wat we nu voor jongeren hebben wordt vervangen door een vorm van basisinkomen voor jongeren met één vast leeftijdsafhankelijk bedrag per kind/student maand.
- Door verminderen van aftrekposten en een klein beetje terugdraaien van de erg eenzijdige belastingverlaging die sinds 1982 aan een bepaalde bevolkingsgroep is gegeven kan BTW en overige belastingtarieven worden verlaagd.
- Indien gewenst kan voor inkomensafhankelijke partners, alleenstaande ouders, chronisch zieken en mensen met een Wajong uitkering nog een aparte niet belaste toeslag worden toegepast.

Verwachting is dat er voldoende draagvlak in de politiek zal zijn om belastingplan 2020 versie 3 in de komende kabinetsperiode (2021 – 2025) in te voeren. Bij een goed functionerende democratie, met een goed referendum systeem zoals in Zwitserland⁸, zal vermoedelijk belastingplan 2020 versie 5 worden ingevoerd. En daarnaast ook nog de juiste nieuwe vorm van een Volksbank/ pensioenfonds worden ingevoerd. Hierdoor hoeft de armste 98% van de bevolking bijna geen belasting meer te betalen. En blijft alleen de rijkste 2% van de bevolking die de rest structureel te veel afroemt nog belasting betalen.

Advies is om door het Centraal Plan Bureau (CPB) nader te laten onderzoeken of het hiervoor liggende belastingplan en de nieuwe Volksbank/ pensioenfonds zoals op pagina 7 en 13 is beschreven haalbaar is en hier de Tweede Kamer zo spoedig mogelijk over laten informeren.

⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=CnrEHFwZ9hk>

⁸ https://nl.wikipedia.org/wiki/Politiek_in_Zwitserland